

Sygn. akt I ACa 549/12

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący:	SSA Piotr Wójtowicz (spr.)
Sędziowie:	SA Ewa Jastrzębska SO del. Tomasz Ślęzak
Protokolant:	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2012 r. w Katowicach

na rozprawie sprawy z urzędu

o stwierdzenie utraty ważności rejestracji tytułu prasowego

przy uczestnictwie Instytutu (...) w G.

na skutek apelacji uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. akt I Ns Rej. Pr. 170/12,

postanawia :

prostując rubrum zaskarżonego postanowienia przez wykreślenie po wyrazach:

„sprawy z urzędu” wyrazu „wniosku”,

oddalić apelację.

Sygn. akt I ACa 549/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy na podstawie art. 23 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe stwierdził utratę ważności rejestracji tytułu prasowego (...)– (...)” z tym uzasadnieniem, że czasopismo o takim zarejestrowanym tytule ukazywał się do roku 1983, a więc od czasu wydania ostatniego numeru upłynęło więcej niż niezbędny dla utrzymania rejestracji rok.

W apelacji od opisanego wyżej postanowienia uczestnik postępowania zarzucił naruszenie art. 23 oraz art. 20 ust. 5 Prawa prasowego i w oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę tego postanowienia przez zmianę wpisu w rejestrze i

ujawnienie w nim „właściwej nazwy tytułu prasowego” oraz przez niewykreślenie tytułu prasowego (...) z rejestru; alternatywnie wniósł o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, podniesione w niej zarzuty i argumenty bowiem uznać przyjdzie za chybione.

W pierwszym rzędzie wskazać należy na wadliwość zasadniczych wniosków apelacyjnych. Postępowanie przed Sądem Okręgowym wszczęte zostało z urzędu, a przedmiotem jego było badanie, czy zachodzą przesłanki do wykreślenia zarejestrowanego na rzecz uczestnika postępowania tytułu prasowego, tylko ta kwestia zatem mogła być rozpoznawana przez Sąd Apelacyjny. Podkreślić trzeba przy tym, że sąd odwoławczy nie jest sądem rejestrowym, nie jest zatem władny dokonywać w rejestrze jakiegokolwiek wpisu. Rzeczą Sądu Apelacyjnego mogło być tylko zbadanie, czy wykreślenie tytułu prasowego z rejestru było prawidłowe, a w razie stwierdzenia wadliwości zapadłego w pierwszej instancji orzeczenia możliwe było jedynie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania na podstawie art. 694¹§2 k.p.c. w związku z art. 694⁷ k.p.c.

Wbrew wywodom skarżącego nie dopuścił się Sąd Okręgowy zarzucanej mu obrazy przywołanych w apelacji norm Prawa prasowego. Nie ulega wątpliwości, że zarejestrowane jeszcze przez nie istniejący już Główny Urząd Kontroli Publikacji i Widowisk czasopismo pod tytułem (...)– (...)” nie jest wydawane od wielu lat i że wydawca nie wystąpił o zachowanie rejestracji, co w świetle art. 23 Prawa prasowego w pełni uzasadniało wykreślenie go z rejestru. Decydujące dla rozstrzygnięcia znaczenie ma zatem to, czy przekazanie Sądowi przez wydawcę informacji, że od dawna wydaje czasopismo pod skróconym tytułem (...), stanowić mogło podstawę do dokonania zmiany wpisu w rejestrze czasopism.

Art. 20 ust. 5 Prawa prasowego (w jego brzmieniu obowiązującym od 6 czerwca 1989 r.) stanowi, że o zmianie podlegających wpisowi do rejestru danych (a więc i tytułu) należy zawiadomić niezwłocznie organ rejestrujący, czyli obecnie właściwy sąd okręgowy. Obowiązkwowi temu wydawca nie czynił zadość od 1983 r., uczynił to dopiero po wezwaniu go do poinformowania, czy nadal wydaje zarejestrowane wcześniej czasopismo. Takie postępowanie nie stanowi wypełnienia obowiązku ustawowego, nie mogło zatem wywołać pożądanego przez uczestnika postępowania efektu. Nade wszystko jednak nie sposób uznać, że samo poinformowanie Sądu Okręgowego o wydawaniu czasopisma pod innym niż zarejestrowany tytułem stanowiło podstawę do wpisu w rejestrze nowego tytułu. Przywołana wyżej norma posługuje się wprawdzie pojęciem zawiadomienia, użycie go jednak ma charakter czysto techniczny i nie może wyłączyć płynącej z art. 506 k.p.c. ogólnej zasady, że postępowanie nieprocesowe wszczyna się na wniosek. Norma ta dopuszcza wprawdzie wszczęcie postępowania nieprocesowego z urzędu, musi to jednak znajdować podstawę w normie szczególnej, której w przypadku zmiany nazwy tytułu prasowego brak. W szczególności podstawy takiej nie sposób się dopatrzeć ani w stosowanych za pośrednictwem art. 694¹§2 k.p.c. przepisach o postępowaniu o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym, ani w przepisach samej ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. Ta ostatnia wpisy z urzędu przewiduje jedynie w przypadku dokonywania sprostowań, odnotowania daty uprawomocnienia się wpisu, wzmiankowania o umorzeniu egzekucji bądź o zabezpieczeniu majątku oraz o postępowaniu naprawczym bądź upadłościowym, wykreślenia wpisu, a także dokonania i wykreślenia wpisu w Rejestrze Dłużników Niewypłacalnych; nie przewiduje ona natomiast dokonywania z urzędu zmian w już istniejących wpisach, w tym zwłaszcza tych obejmujących dane identyfikujące podmiot (odpowiednio – tytuł prasowy) wpisany do rejestru. Podstawy do dokonania w urzędzie wpisu o zmianie tytułu nie dają też przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 lipca 1990 r. w sprawie rejestru dzienników i czasopism (Dz.U. nr 46, poz. 275 ze zm.), które w §7 przewiduje zarządzenie z urzędu wpisów jedynie w przypadku wzmianki o czasowym zawieszeniu wydawania tytułu lub o utracie ważności jego rejestracji, o możliwości wydawania tytułu jeszcze przed rejestracją i o zapadnięciu wyroku za przestępstwa skarbowe.

Wobec braku wymaganego normą art. 506 k.p.c. wniosku o zmianę dokonanego przed laty wpisu i wobec niemożności dokonania zmiany wpisu z urzędu, a także wobec upływu ponad roku od zaniechania wydawania zarejestrowanego

tytułu miał zatem Sąd Okręgowy wszelkie podstawy do wykreślenia wpisu tytułu (...)– (...)”, nie miał natomiast żadnych podstaw do dokonania z urzędu wpisu tytułu (...). W takiej sytuacji skierowana przeciwko zaskarżonemu postanowieniu apelacja uznana być musiała za bezzasadną.

Zaskarżone postanowienie wymagało jednak pewnej korekty, w jego rubrum bowiem, przez oczywiste niedopatrzenie, zamieszczono sformułowanie, że sprawa prowadzona była „z urzędu wniosku”. Ponieważ niewątpliwie postępowanie wszczęte było z urzędu, pozostawienie wyrazu „wniosku” stanowiło uchybienie, możliwe jednak do usunięcia w drodze sprostowania oczywistej omyłki.

Z powyższych względów na podstawie art. 13§2 k.p.c. w związku z art. 385 k.p.c., przy zastosowaniu art. 350§1 i 3 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.